

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-08529-009
Otsuse kuupäev	10. okt 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Bigbox.ee OÜ, 12457101
Tarbija nõue	lepingust taganemine
Asja läbivaatamise aeg	3. okt 2022

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus osaliselt.

1.1. Rahuldada tarbija avaldus lepingust taganemise osas. Kauplejal on kohustus tarbijale hüvitada toote ostusumma 769 eurot. Tarbija peab tagastama telefoni kauplusele, kusjuures postikulude tasumise kohustus on kauplusele.

1.2. Jätta rahuldamata tarbija kahju hüvitamise nõue täiendava rahalise nõude osas (102,85 eurot).

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohutule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija ostis 05.04.2022.a kauplusele telefoni OnePlus 9 Pro 5G 128 GB Dual-Slim Morning hinnaga 769 eurot. Telefoni puutetundliku ekraani vea kõrvaldamine korduvalt ebaõnnestunud.

Tarbija avalduse kohaselt pöördus ta 12.04.2022.a kaupluse poole ja soovis lepingust taganeda, sest laadija kaabli mõlemad otsad olid pleekinud, puutetundlik ekraan liiga tundlik ja aku ei saanud samuti liiga ruttu tühjaks. Telefonile lubati kuller järgi saata. Kullerit oodates tegi tarbija telefonile restardi ja kustutas kõik andmed ning peale seda telefon töötas kolm päeva, kuid siis halvenes ekraani puutetundlikkus jälle.

19.04.2022.a saatis tarbija teate, et ei soovi toodet tagastada, samas paari päeva pärast jälle soovis uuesti (22.04.2022 kiri), sest telefoni ekraaniga tekkisid jälle probleemid, kuid selleks ajaks oli tarbija kinnitusel 14-päevane taganemisõigus juba möödunud.

Edasi jõudis telefon mingil hetkel siiski remonti (tarbija andis telefoni 04.05.2022.a kullerile

üle) ja tagasi saades töötas telefon viis päeva ning telefoni puutetundlikkus hakkas jälle järkjärgult vähenema. Tarbija saatis ka 12.05.2022.a kauplejale kirja, et leping lõpetatakse ja kaupleja pangaga kontakteeruks, kuid kaupleja pakkus parandamist. Lisaks vastas kaupleja, et protsess näeb ette, et telefon peab läbima ekspertiisi ning peale seda saab edasi liikuda lahenduse suunas, kuid ilma otsuseta ei ole järelmaksulepingu tühistamine võimalik.

Tarbija andis telefoni jälle remonti ja väidetavalt asendati telefon uue vastu (kaupleja vastas 03.06.2022, et kuna toote 14-päevane tagastusaeg on juba möödas, siis lepingust taganemist arvesse võtta ei saa), kuid tarbija sõnul võeti vanalt telefonilt uuendus maha, parandati akut ja ekraani. 06.06.2022.a andis tarbija teada, et telefoni puutepaneel on jälle aeglasemaks jäänud ja 08.06.2022.a teavitas tarbija, et soovib lepingu tühistamist. Tarbija selgituste kohaselt sai ta telefoni kasutada ainult kuu aega.

Tarbijavaidluse menetluse käigus lisas tarbija, et sai vahepeal telefoni kätte, kuid telefoni kasutama ei plaani hakata, sest probleem kordub endiselt ja tõenäoliselt tuleb telefon jälle varsti remonti saata. Inbank on nõus järelmaksulepingu tühistama, kuid kaupleja ei ole koostööaldis.

Tarbija nõudeks tarbijavaidluste komisjoni avalduses märgitud lepingu ülesütlemine 769 eurot ja rahaliseks nõudeks 102,85 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja jättis seisukoha esitamata.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinnarahas ja võtma asja vastu. VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingualusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Tarbija ostis kauplajalt telefoni.

Esitatud tõenditest nähtub, et vaidlus on müüdud asja lepingutingimustele mittevastavuses (VÕS § 217) ning kas ostjal on õigus lepingust taganeda. Müügilepingu alusel ostjale üleantava asja puhul on müüja vastutuse esmaseks eelduseks asja mittevastavus lepingutingimustele (VÕS § 217 lg 1-2). Et tarbijal oleks õigus tugineda asja lepingutingimustele mittevastavusele, on tarbijal kohustus kauplejat puudustest teavitada (RKO 2-14-37663/54). Asjas kogutud materjalidest nähtub, et tarbija teavitas kauplejat puudustest. Kaupleja parandas toodet korduvalt.

Asjas esitatud materjalidest nähtub, et telefonil esineb defekt (puuteekraan ei toimi nõuetekohaselt). VÕS § 217 järgi on müüja põhikohustuseks anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi, ostjale üleantav asi peab vastama kokkulepitule koguse, kvaliteedi,

liigi, kirjelduse ja pakendi osas. VÕS § 217(1) lg 2 p 1 alusel loetakse asi lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele. Lisaks eeltoodule tuleb lähtuda ka VÕS § 217(1) lg 3 p 2, mis sätestab, et asi peab olema seda liiki asjadele tavaliselt omases koguses ja omase kvaliteedi ning tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse, kasutusviisi, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ning arvestades müüja enda poolt või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute, sealhulgas tootja poolt asja suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige reklaamimisel või märgistusel. VÕS § 218 lg 2 kohaselt tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. VÕS § 218 lg 2(2) kohaselt tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega. Materjalidest nähtub, et tarbija teavitas defektiga tootest kauplejat.

Komisjon märgib, et VÕS § 76 lg 1 kohaselt kohustus tuleb täita vastavalt seadusele või lepingule. VÕS § 100 näeb ette, et võlasuhtest tuleneva kohustuse rikkumiseks on selle täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine. VÕS § 222 lg 1 sätestab, et kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui see on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teiste õiguskaitsevahendite kasutamisega ebamõistlikke kulusid või põhjendamatuid ebamugavusi, arvestades muu hulgas asja väärtust, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust saada lepingutingimustele vastav asi oluliste ebamugavusteta mujalt.

Asjas esitatud materjalidest nähtub, et kuna asja asendamine jäi venima ja toodet ei suudetud parandada, siis kaotas tarbija toote vastu huvi ning soovis lepingust taganeda.

Arvestades asjas kogutud tõendeid, siis leiab komisjon, et tarbijal on õigus lepingust taganeda, kuna asja asendamine ei toimunud mõistliku ajajooksul ning sisuliselt on tarbijal ka õigus lepingust taganeda, kuivõrd toode oli defektiga. Kui ostja nõuab õigustatult asja parandamist ja müüja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib ostja asja ise parandada või lasta seda teha ning nõuda müüjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist (VÕS § 222 lg 5). Sarnane põhimõte on ka CESL art 111 lg-s 2, mis ütleb, et kui tarbija valib kauba mittevastavuse parandamiseks kauba parandamise või asendamise, on tal õigus kasutada teisi õiguskaitsevahendeid ainult juhul, kui kaupleja ei ole kaupa parandanud või asendanud mõistliku aja jooksul, mis ei ületa 30 päeva.

Komisjon märgib, et tarbijal on õigus lepingust taganeda. Kaupleja on müügilepingut oluliselt rikkunud. VÕS § 223 lg 1 kohaselt loetakse kaupleja müügilepingut oluliselt rikkunuks muu hulgas ka siis, kui asja parandamine või asendamine ei ole võimalik või ebaõnnestub või kui müüja keeldub õigustamatult asja parandamast või asendamast või ei tee seda mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist.

Antud juhul kaotas tarbija huvi toote vastu, kuivõrd algupärane asja parandamine ei toiminud mõistliku ajajooksul ning tarbija avaldas ka soovi lepingust taganeda. Tarbija on põhistanud ja tõendanud, et tal esines alus lepingust taganeda. VÕS § 189 lg 1 alusel lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist ning saadud viljade ja muu kasu väljaandmist, kui ta tagastab kõik üleantu. Taganemisest tulenevad kohustused peavad lepingupooled täitma üheaegselt.

Viimaks analüüsib komisjon tarbija kahju hüvitamise avaldust (sisuliselt tarbija täiendav rahaline nõue).

VÕS § 101 lg 1 p 3 alusel võib tarbija (võlausaldaja) mh nõuda kahju hüvitamist.

Riigikohus on märkinud lahendis 3-2-1-130-15, et VÕS § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel võib võlausaldaja lepingu rikkumise korral nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused:

- võlgnik on lepingut rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- võlgnik vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1);
- võlausaldajale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena võlgnikule lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4)(vt RKTko nr 3-2-1-173-12, p 15). (p 11).

Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-173-12 toonud välja, et põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid TsMS § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama hageja. VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandata- ja kostja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandata- (p 16). Põhjusliku seose tõendamine lepingurikkumise ja kahju vahel (VÕS § 127 lg 4) on samuti hageja ülesanne. (p 18). Kui kahju põhjustab küll võlgniku käitumine, kuid samasugune kahju oleks tekkinud hiljem ka muust asjaolust tulenevalt, tuleb ka muud asjaolu (kahju tekkimise teist põhjust) arvestada.

Samuti on Riigikohus lahendis nr 3-2-1-178-13 märkinud, et kahju ettenähtavuse puhul on oluline selgitada, kas lepingut rikkunud pool pidi arvestama lepingurikkumise korral selliste tagajärgedega, s.o sellist liiki ja sellise suurusega kahju tekkimisega. Kahju ettenähtavust tuvastades tuleb arvestada üldjuhul seda, kas lepingut rikkunud pool nägi või pidi asjas esile toodud asjaoludel kahju ette nägema, kuid majandus- ja kutsetegevuses lepingut rikkunud poole puhul saab lähtuda ka sellest, mida pidi ette nägema sellel majandus- või kutsealal tegutsev keskmine mõistlik isik.

Komisjoni hinnangul ei ole menetluses esitatud materjalide pinnalt võimalik rahuldada tarbija nõuet kahju hüvitamise osas s.o täiendava rahalise nõude osas. Esitatud materjalidest ei nähtu tõendeid tekkinud kahju kohta.

Seega on tarbijal õigus lepingust taganeda ning nõuda toote ostuhinna tagastamist. Tarbijal ei ole õigus nõuda kahju hüvitamist, kuivõrd kahju hüvitamiseks vajalikud eeldused on täitmata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/